

Załącznik do Uchwały nr **303/44/2020**
Zarządu MBS Łomianki z dnia 24.06.2020 r.

Załącznik do Uchwały nr **50/2020**
Rady Nadzorczej z dnia 25.06.2020 r.

**Mazowiecki Bank Spółdzielczy
w Łomiankach**

Informacje podlegające ujawnieniu

**o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku,
funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń
oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom**

wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie	2.
2. Informacje ogólne	2.
3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia	3.
4. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia	5.
5. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia	7.
6. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia	9.
7. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia	9.
8. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia	16.
9. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia	17.
10. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446	17.
11. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia	18.
12. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej – art. 448 Rozporządzenia	18.
13. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzeni	19.
14. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia	20.
15. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia	20.
16. Ryzyko płynności – Rekomendacja 18, Rekomendacji P	22.
17. Wymogi informacyjne zgodnie z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe	23.

1. Wprowadzenie

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach niniejszą informację sporządził zgodnie z wymogami określonymi w:

- Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem”, z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- Rekomendacji 18, Rekomendacji P,
- art. 111a ustawy Prawo Bankowe.

Informacja podlegająca ujawnieniu zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2019 rok.

Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji:

- w oparciu o art. 432 ust. 1 Rozporządzenia uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- w oparciu o art. 432 ust. 2 Rozporządzenia uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

Bank informuje, że niniejszy dokument nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzenia. Ujawnienie informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 Rozporządzenia.

Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:

- w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego,
- sprawozdaniu Zarządu z działalności Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach,

które są dostępne:

- w siedzibie Banku,
- na stronie internetowej Banku.

2. Informacje ogólne

- Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach z siedzibą w Łomiankach, ul. Szpitalna 8, wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIV Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS 0000126714, Regon 000508566, NIP 525-000-62-07, prowadzi nieprzerwanie działalność od 1950 r.
- Bank jest Członkiem Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.
- Od 31 grudnia 2015 roku jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
- Bank prowadzi działalność na terenie województwa mazowieckiego oraz województw ościennych, tj. kujawsko - pomorskiego, warmińsko - mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i łódzkiego.

Na dzień 31.12.2019 roku wszystkie placówki Banku usytuowane były na terenie województwa mazowieckiego:

1. Oddział w Łomiankach, ul. Szpitalna 8,
2. Oddział w Czosnowie, ul. Gminna 6,
3. Oddział w Warszawie, ul. Przy Agorze 11A,
4. Oddział w Naruszewie, Naruszewo 12A,

5. Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Targowa 1/3,
6. Filia ICDS przy Oddziale w Łomiankach,
7. Filia Dąbrowa przy Oddziale w Łomiankach,
8. Filia Klaudyny przy Oddziale w Warszawie,
9. Filia Nacpolsk przy Oddziale w Naruszewie,
10. Filia Modlin przy Oddziale w Nowym Dworze Mazowieckim,
11. Filia Zakroczym przy Oddziale w Nowym Dworze Mazowieckim,
12. Punkt kasowy w Starostwie w Nowym Dworze Mazowieckim przy Oddziale w Czosnowie,
13. Punkt kasowy przy Urzędzie Miasta Nowy Dwór Mazowiecki przy Oddziale w Nowym Dworze Mazowieckim.

3. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

- Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”, która:
 - przygotowana jest przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku,
 - jest zgodna z założeniami „Strategii działania Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach na lata 2020 - 2022”, i jej aktualizacją w „systemie kroczącym”,
 - podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji, przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku,
 - powiązana jest z innymi regulacjami wewnętrznymi, takimi jak Polityka kapitałowa Banku, Planem finansowym, Politykami dotyczącymi zarządzania poszczególnymi ryzykami występującymi w Banku, które zatwierdzane są uchwałami Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
- Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn.
 - strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka;
 - struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie;
 - zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
 - strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko, które zawarte są w „Strategii zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” oraz w Politykach i Instrukcjach dotyczących poszczególnych ryzyk.

Strategia zarządzania ryzykiem i powiązane z nią regulacje wewnętrzne zawierają cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.

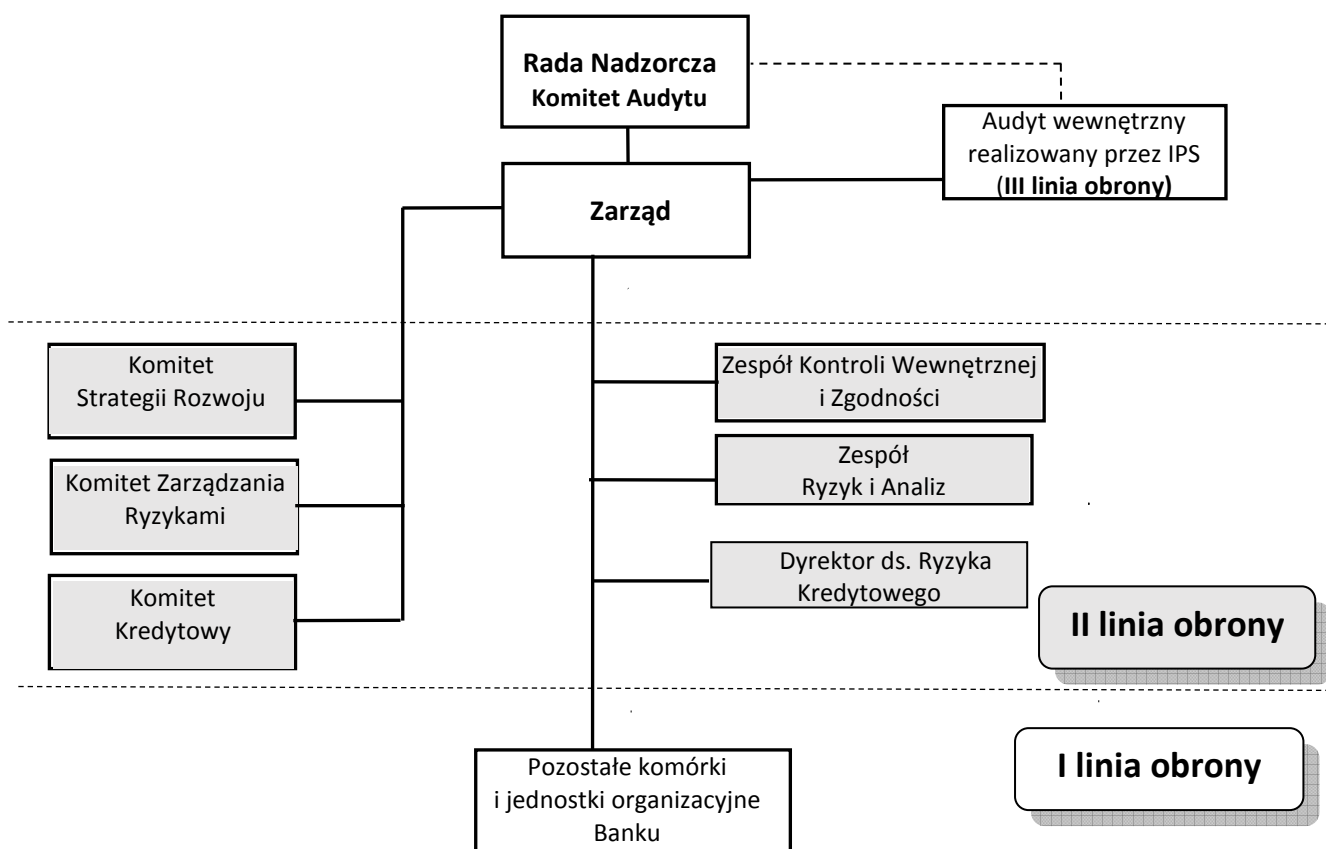
Zarządzanie ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- identyfikację i ocenę ryzyka,
- limitowanie i pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

W Banku obowiązują odpowiednie do skali działania, limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.

Monitorowanie ryzyka stanowi integralną część bieżącego procesu zarządzania nim, oraz sporządzania sprawozdań z poszczególnych jego rodzajów. Zakres, rzetelność, dokładność oraz aktualność informacji zawartych w sprawozdaniach wewnętrznych umożliwia podejmowanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem, w tym ocenę profilu działalności Banku.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku realizowany jest w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony, który prezentuje poniższy schemat.

- Oświadczenia na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dającego pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e Rozporządzenia zostały zawarte na końcu niniejszego dokumentu.
- Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust. 1. lit f Rozporządzenia w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka została zawarta w Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach – Część II i Sprawozdaniu Zarządu z działalności Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach.
- W zakresie art. 435 ust. 2 Rozporządzenia Bank informuje, że:
W skład Zarządu Banku wchodzi:
 - Prezes Banku
 - Wiceprezes ds. Finansowo – Operacyjnych
 - Wiceprezes ds. Strategii i Analiz
 - Wiceprezes ds. Handlowych.

Członkowie organu zarządzającego nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem.

Zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu i Zarządu jako organu kolegialnego oraz pracowników pełniących kluczowe funkcje w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” oraz „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej, jako organu kolegialnego w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” oceny odpowiedniości dokonuje się co dwa lata.

Ostatnia ocena Członków Zarządu i Zarządu jako organu kolegialnego została przeprowadzona w dniu 28.03.2019 roku przez Radę Nadzorczą, natomiast ocena Członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego została przeprowadzona w dniu 16.05.2019 roku.

Skład Rady Nadzorczej obejmuje siedmiu członków, którzy podlegają ocenie na etapie wyboru jak i w trakcie pełnienia funkcji, pod kątem kwalifikacji, doświadczenia i reputacji przez Zebranie Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza Banku pełni nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem w Banku, w którym uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- Zarząd Banku,
- Dyrektor Finansowy,
- Komitet Zarządzania Ryzykami,
- Komitet Kredytowy,
- Zespół Ryzyk i Analiz,
- Dyrektor ds. Ryzyka Kredytowego,
- Zespół Kontroli Wewnętrznej i Zgodności.

- Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją funkcjonowania „Systemu Informacji Zarządczej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”.

Zakres, forma i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko wspomagają proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku.

Jednostką odpowiedzialną za sporządzanie raportów dotyczących ekspozycji na różne rodzaje ryzyka jest Zespół Ryzyk i Analiz.

Raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko dla celów zarządczych kierowane są do:

- Komitetu Zarządzania Ryzykami,
- Zarządu Banku,
- Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej (raporty zatwierdzane przez Zarząd Banku).

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacje na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych.

4. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia

Informacja podstawowa

Fundusze własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na fundusze podstawowe i fundusze uzupełniające.

Fundusze podstawowe (Tier 1) stanowią:

- fundusze zasadnicze - fundusz udziałowy, fundusz zasobowy,
- obligacje własne długoterminowe, na podstawie decyzji KNF zostały zaliczone do funduszy podstawowych Banku w kwocie 6 mln zł na okres 10 lat. Bank ma obowiązek prześięgowania raz w roku (w miesiącu emisji obligacji) z funduszy podstawowych kwotę stanowiącą 10% wartości wyemitowanych obligacji. W lipcu 2020 roku nastąpi wykup ww. obligacji.
- fundusz z aktualizacji wyceny, który obejmuje wartość aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych i skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Fundusze Banku podlegają korekcie o wartości niematerialne i prawne wyceniane wg wartości bilansowej i innym pomniejszeniom zg. z Prawem Bankowym i Rozporządzeniem.

Do funduszu uzupełniającego (Tier 2) zaliczane są zobowiązania podporządkowane. Bank korzysta z pożyczki podporządkowanej w kwocie 5 mln zł, której termin spłaty przypada na sierpień 2021 rok.

Stan i struktura funduszy własnychFundusze na 31.12.2019 rok osiągnęły poziom **33.919 tys. zł** (szczegółowe dane prezentuje Tabela 1).**Tabela 1**

(dane w tys. zł)

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2019
Fundusze własne ogółem	33 919
Kapitał Tier 1	32 287
Kapitał podstawowy CET1	31 952
Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1	1 077
Skumulowane inne całkowite dochody	848
Kapitał rezerwowy	30 127
Korekty CET1 wynikające z zastosowania filtrów ostrożnościowych	-18
(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-82
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	335
Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do AT1	335
Kapitał Tier 2	1 632
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	1 632

Fundusze własne wyliczone zgodnie z przepisami Rozporządzenia na dzień 31.12.2019 roku uwzględniają dzienną amortyzację wyemitowanych obligacji własnych MBS Banku oraz pożyczki podporządkowane.

Zgodnie z art. 4 ust.1 pkt. 71 Rozporządzenia na 2019 rok kapitał Tier 2 powinien stanowić nie więcej niż 1/3 kapitału Tier 1. Na dzień 31.12.2019 roku ww. wskaźnik osiągnął poziom 5,05 proc., natomiast kapitał podstawowy Tier I stanowił 95,20 proc. funduszy własnych Banku.

Fundusze własne według Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013 roku ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 prezentuje Tabela 2.

Tabela 2

(dane w tys. zł)

Rozporządzenie wykonawcze Komisji UE nr 1423/2013		31.12.2018	31.12.2019	Odniesienie do art. Rozporz. UE 575/2013
Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe				
1	Instrumenty kapitałowe i azio emisyjne	1 121	1 077	art. 26 ust.1, art. 27,28,29
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	30 195	30 974	art. 26 ust.1
6	Kapitał podstawowy Tier1 przed korektami regulacyjnymi	31 315	32 051	suma wierszy 1-5
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	26	18	art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne	29	82	art. 36 ust.1 lit.b), art. 37 i art. 472 ust.4
26.a	Korekty regulacyjne dotyczące nierrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0	0	art. 467 i 468
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier 1	55	100	
29	Kapitał podstawowy Tier 1	31 260	31 952	
Kapitał dodatkowy Tier I : Instrumenty				
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art.. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier1	935	335	art.. 486 ust.3
36	Kapitał dodatkowy Tier1 przed korektami regulacyjnymi	935	335	
Kapitał dodatkowy Tier I : korekty regulacyjne				
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier1 w odniesieniu do odliczeń kapitału podstawowego Tier1 w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 roporz. 575/2013	0	0	art. 472

43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier 1	0	0	
44	Kapitał dodatkowy Tier 1	935	335	
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier1 = kapitał podstawowy Tier1 + kapitał dodatkowy Tier 1)	32 195	32 287	
Kapitał Tier II : Instrumenty i rezerwy				
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art.. 484 ust .5 i powiązane ażo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	2 631	1 632	art. 486 ust. 4
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 631	1 632	
Kapitał Tier II : korekty regulacyjne				
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	0	
58	Kapitał Tier II	2 631	1 632	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	34 826	33 919	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	232 175	238 502	
Współczynniki i bufory kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,46%	13,40%	art. 92 ust. 2 lit.a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,87%	13,54%	art. 92 ust. 2 lit.b), art. 465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,00%	14,22%	art. 92 ust. 2 lit c)

5. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest zapewnienie utrzymania kapitału wewnętrznego na poziomie niezbędnym do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do oszacowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, Bank jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- 1) wartość wynikająca ze spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 rozporządzenia nr 575/2013;
- 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Dla poszczególnych ryzyk określono graniczne wielkości kapitału potrzebnego na ich pokrycie.

Limity zaangażowania kapitału na poszczególne ryzyka określane są raz do roku. Łączna alokacja kapitału na 31.12.2019 roku wynosiła 85 proc. (Tabela 3).

Tabela 3

Alokacja kapitału	Limit do funduszy własnych	12.2019
ryzyko kredytowe	60,0%	48,03%
ryzyko walutowe	1,0%	-
ryzyko operacyjne	10,0%	8,22%
ryzyko koncentracji	1,0%	-
ryzyko stopy procentowej	3,0%	-
ryzyko płynności	3,0%	-
Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego, strategiczne)	2,0%	-
ryzyko kapitałowe	2,0%	-
pozostałe ryzyka	3,0%	-
Razem	85,0%	56,25%

Przestrzeganie wyznaczonych limitów adekwatności kapitałowej w ramach poszczególnych ryzyk jest na bieżąco monitorowane. Monitorowanie limitów adekwatności kapitałowej w ramach poszczególnych ryzyk prowadzi Zespół Ryzyk i Analiz.

Kształtowanie się wymogu kapitałowego jest przedmiotem posiedzeń Komitetu zarządzania ryzykami, którego wnioski przedstawiane są Zarządowi Banku.

Łączny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 19 080 tys. zł w tym:

- z tytułu ryzyka kredytowego - 16 292 tys. zł,

łącznie kwota ekspozycji na ryzyko wyliczona zgodnie z art. 92 Rozporządzenia na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 203 648 tys. zł (szczegółowe zestawienie prezentuje tabela 4),

- z tytułu ryzyka operacyjnego - 2 788 tys. zł,

Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawową jako 15% średniego wyniku finansowego brutto za okres trzech lat (art. 315 – 316 Rozporządzenia).

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne na 2019 rok wynosiła 34 854 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku współczynniki kapitałowe osiągnęły poziom:

- kapitału podstawowego Tier 1 - 13,40%
- kapitału Tier 1 - 13,54%
- funduszy własnych - 14,22%.

Tabela 4

(dane w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji kredytowej	Waga ryzyka	Kwota ekspozycji netto po uwzględnieniu korekt wartości i rezerw	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem wsp. wsparcia MŚP	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu wsp. wsparcia MŚP
POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE					
1	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0%	93 046	0	0
2	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	20%	11 920	2 136	2 136
		100%	0	0	0
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	20%	16	3	3
		100%	0	0	0
4	ekspozycje wobec instytucji	0%	148 247	0	0
		20%	583	117	117
		50%	9 981	4 990	4 990
		100%	0	0	0
5	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0%	105	0	0
		100%	8 924	4 418	3 368
6	ekspozycje detaliczne	0%	46	0	0
		75%	215 410	154 114	127 796
7	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	35%	40 492	13 448	12 595
		50%	0	0	0
		75%	0	0	0
		100%	13 403	10 962	8 912
8	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	100%	6 223	6 223	6 223
		150%	1 088	1 632	1 632
9	ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	100%	2 517	2 517	2 517
10	ekspozycje kapitałowe	100%	5 947	5 947	5 947
11	inne pozycje	0%	4 840	0	0
		20%	0	0	0
		100%	27 410	27 410	27 410
Razem			590 199	233 918	203 648

6. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia

Bank oprócz współczynników kapitałowych, których minimalny poziom określa art. 92 Rozporządzenia musi dysponować również buforem zabezpieczającym, buforem antycyklicznym oraz buforem ryzyka systemowego. W okresie dobrej koniunktury Bank musi zgromadzić wystarczający kapitał własny, by podczas kryzysu móc zamortyzować straty.

- Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o *nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* Bank jest zobowiązany utrzymywać **bufor zabezpieczający** w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia.
- Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o *nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* od dnia 1 stycznia 2016 roku wskaźnik **bufora antycyklicznego** wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.
- Od 1 stycznia 2018 roku obowiązuje **bufor ryzyka systemowego** w wysokości 3 proc. wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 01.09.2017 roku.

Rekomendowany poziom współczynników kapitałowych uwzględniających ww. bufory na 2019 rok wynosił:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier1 - 10,00 proc.,
- współczynnik kapitału Tier1 - 11,50 proc.,
- współczynnik funduszy własnych - 13,50 proc.

7. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy lub pogorszeniem się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie – zgodnie z Rekomendacją S,
- 6) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych – zgodnie z Rekomendacją T,
- 7) testy warunków skrajnych,
- 8) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 9) kontrole zarządzania ryzykiem kredytowym.

MBS w Łomiankach dokonuje przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16 grudnia 2008 roku (Dz.U. nr 235, poz.1589, wraz z późniejszymi zmianami).

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie.

Przy klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosowane są dwa kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek
- kryterium ekonomiczne – sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii "normalne" – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- kategorii "pod obserwacją",
- grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem, tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Stan ekspozycji kredytowych ogółem wg sytuacji na dzień 31.12.2019 roku w porównaniu do 2018 roku prezentuje tabela 5.

Tabela 5

(dane w tys. zł)

dane w tys. zł.	2018	struktura	2019	struktura	zmiana w roku
Należności od sektora niefinansowego brutto, w tym:	272 181	95,9%	266 141	96,3%	-6 040
Należności normalne, w tym:	248 580	87,6%	238 324	86,2%	-10 256
- Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	91 930	32,4%	71 806	26,0%	-20 124
- Rolnicy indywidualni	19 020	6,7%	18 820	6,8%	-200
- Przedsiębiorcy indywidualni	56 883	20,0%	58 142	21,0%	1 259
- Osoby prywatne	78 013	27,5%	87 196	31,5%	9 183
- Instytucje niekomercyjne	2 734	1,0%	2 360	0,9%	-374
Należności pod obserwacją, w tym:	3 753	1,3%	6 347	2,3%	2 594
- Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	2 095	0,7%	4 552	1,6%	2 457
- Rolnicy indywidualni	0	0,0%	0	0,0%	0
- Przedsiębiorcy indywidualni	16	0,0%	60	0,0%	44
- Osoby prywatne	1 642	0,6%	1 735	0,6%	93
- Instytucje niekomercyjne	0	0,0%	0	0,0%	0
Należności poniżej standardu, w tym:	1 712	0,6%	4 294	1,6%	2 582
- Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	0	0,0%	4 294	1,6%	4 294
- Rolnicy indywidualni	0	0,0%	0	0,0%	0
- Przedsiębiorcy indywidualni	0	0,0%	0	0,0%	0
- Osoby prywatne	1 712	0,6%	0	0,0%	-1 712
- Instytucje niekomercyjne	0	0,0%	0	0,0%	0
Należności wątpliwe, w tym:	6 469	2,3%	3 765	1,4%	-2 704
- Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	6 114	2,2%	3 765	1,4%	-2 349
- Rolnicy indywidualni	49	0,0%	0	0,0%	-49
- Przedsiębiorcy indywidualni	33	0,0%	0	0,0%	-33
- Osoby prywatne	273	0,1%	0	0,0%	-273
- Instytucje niekomercyjne	0	0,0%	0	0,0%	0
Należności stracone, w tym:	11 667	4,1%	13 411	4,9%	1 744
- Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	7 710	2,7%	9 769	3,5%	2 059
- Rolnicy indywidualni	560	0,2%	609	0,2%	49
- Przedsiębiorcy indywidualni	554	0,2%	123	0,0%	-431
- Osoby prywatne	2 843	1,0%	2 910	1,1%	67
- Instytucje niekomercyjne	0	0,0%	0	0,0%	0
Należności od sektora budżetowego brutto, w tym:	11 730	4,1%	10 365	3,7%	-1 365
Należności normalne	11 730	4,1%	10 365	3,7%	-1 365
Razem sektor niefinansowy i budżetowy	283 911	100,0%	276 506	100,0%	-7 405

Tabela 6 prezentuje wartość ekspozycji, do których zastosowano technikę redukcji ryzyka kredytowego w formie pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych w podziale na kategorie ryzyka na dzień 31.12.2019 roku.

Tabela 6 (dane w tys. zł)

Kredyty zagrożone - 31.12.2019	Wartość nominalna	Rezerwy utworzone	Kwota pomniejszeń
- poniżej standardu	4 294	0	4 294
- wątpliwe	3 765	0	3 765
- stracone	13 411	7 199	6 212
Razem	21 470	7 199	14 271

Stan rezerwy celowej na dzień 31.12.2019 roku wynosił 7.518 tys. zł, i w porównaniu do 2018 roku był wyższy o 1.265 tys. zł. Szczegółowe informacje dotyczące zmiany stanu rezerwy celowej w 2019 roku przedstawiają Tabele 7 i 8.

Tabela 7 (dane w tys. zł)

	2018	Struktura	2019	Struktura	zmiana w roku
Rezerwy celowe na należności ogółem:	6 785	100,00%	7 518	100,00%	110,80%
w sytuacji normalnej	284	4,19%	307	4,19%	108,10%
w sytuacji pod obserwacją	12	0,18%	12	0,18%	100,00%
w sytuacji poniżej standardu	5	0,07%	0	0,07%	-
w sytuacji wątpliwej	231	3,40%	0	3,40%	-
w sytuacji straconej	6 253	92,16%	7 199	92,16%	115,13%

Tabela 8 (dane w tys. zł)

Kategoria należności	stan na 31.12.2018	Zwiększenie rezerw	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	stan na 31.12.2019
Należności normalne	285	113	0	91	307
Należności pod obserwacją	12	16	0	16	12
Należności poniżej standardu	5	130	0	135	0
Należności wątpliwe	231	15	0	246	0
Należności stracone	6 253	4 071	2 043	1 082	7 199

Wartość należności spisanych na pozabilans w 2019 roku osiągnęły poziom:

- saldo na dzień 31.12.2018 r.	-	2 165 tys. zł,
- kwota spłacona z pozabilansu	-	68 tys. zł,
- kwota przeniesiona na pozabilans	-	2 042 tys. zł,
- saldo na dzień 31.12.2019 r.	-	4 139 tys. zł.

Na następnych stronach raportu zaprezentowano trzy tabele sporządzone na podstawie rocznego sprawozdania FINREP na dzień 31.12.2019 r.

Tabela 9 – Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych,

Tabela 10 – Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania,

Tabela 11 – Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy.

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach

Dane na dzień 31.12.2019

Tabela 9 - Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredyt. i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		obsługiwanych ekspozycji restrukturyz.	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		obsługiwanych ekspozycji restrukturyz.	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyz.	w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne		
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki	358	270		270		176		
2	<i>banki centralne</i>								
3	<i>instytucje rządowe</i>								
4	<i>instytucje kredytowe</i>								
5	<i>inne instytucje finansowe</i>								
6	<i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>								
7	<i>gospodarstwa domowe</i>	358	270		270		176		
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie	358	270		270		176		

Tabela 10 - Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
	Ekspozycje obsługiwane			d	Ekspozycje nieobsługiwane							
	Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni			Małe prawdopodob. spłaty ekspozycji nieprzeterm. albo przeterm. ≤90 dni	Przeterm. >90 dni ≤180 dni	Przeterm. >180 dni ≤1 rok	Przeterm. >1 rok ≤5 lat	Przeterm. >powyżej 5 lat	Przeterm. >5lat ≤7 lat	Przeterm. >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	405 635	400 100	5 535	25 420	7 097	1 224	2 665	7 147	7 288		10
2	<i>Banki centralne</i>											
3	<i>Instytucje rządowe</i>	10 386	10 386									
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	150 973	150 973									
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	2 283	2 283									
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	99 009	94 510	4 499	21 076	6 945	1 214	2 374	3 714	6 830		
7	<i>w tym MSP</i>	99 009	94 510	4 499	21 076	6 945	1 214	2 374	3 714	6 830		
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	142 985	141 949	1 036	4 343	152	10	291	3 432	457		10
9	Dłużne papiery wartościowe	97 966	97 966									
10	<i>Banki centralne</i>	80 290	80 290									
11	<i>Instytucje rządowe</i>	7 919	7 919									
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	9 757	9 757									
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>											
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>											
15	Ekspozycje pozabilansowe											
16	<i>Banki centralne</i>											
17	<i>Instytucje rządowe</i>											
18	<i>Instytucje kredytowe</i>											
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>											
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>											
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>											
22	Łącznie	503 602	498 067	5 535	25 420	7 097	1 224	2 665	7 147	7 288		10

Tabela 11 - Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n		o	
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw							Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw					Z tytułu ekspozycji obsługiwanych		Z tytułu ekspozycji nieobsługiw.
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3						
1	Kredyty i zaliczki	405 635		25 420			319			11 122						14 287	
2	<i>Banki centralne</i>																
3	<i>Institucje rządowe</i>	10 386															
4	<i>Institucje kredytowe</i>	150 973															
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	2 283															
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	99 009		21 076			0			9 107						11 970	
7	<i>w tym MSP</i>	99 009		21 076			0			9 107						11 970	
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	142 985		4 343			319			2 016						2 317	
9	Dłużne papiery wartościowe	97 966															
10	<i>Banki centralne</i>	80 290															
11	<i>Institucje rządowe</i>	7 919															
12	<i>Institucje kredytowe</i>	9 757															
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>																
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>																
15	Ekspozycje pozabilansowe	33 873		58												58	
16	<i>Banki centralne</i>																
17	<i>Institucje rządowe</i>																
18	<i>Institucje kredytowe</i>																
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>																
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>																
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>																
22	łącznie	537 474		25 478			319			11 122						14 345	

Całkowita kwota ekspozycji z podziałem na kategorie oraz średnia kwota ekspozycji w 2019 roku została zaprezentowana w Tabeli 12.

Tabela 12

(dane w tys. zł)

Lp.	Klasa ekspozycji kredytowej	12.2018	03.2019	06.2019	09.2019	12.2019	Średnia
POZYCJE BILANSOWE i POZABILANSOWE							
1	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	80 235	75 878	84 269	98 398	93 046	86 365
2	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	13 330	11 587	11 307	12 530	11 920	12 135
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	15	14	15	16	16	15
4	ekspozycje wobec instytucji	124 097	154 655	161 696	151 950	158 810	150 242
5	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6 484	5 504	7 277	6 298	9 030	6 919
6	ekspozycje detaliczne	200 403	202 674	215 254	220 794	215 456	210 916
7	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	69 751	61 134	52 246	47 853	53 895	56 976
8	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 483	6 909	6 431	8 618	7 312	7 751
9	ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	2 834	2 845	2 848	2 939	2 517	2 796
10	ekspozycje kapitałowe	4 524	4 497	4 478	4 469	5 947	4 783
11	inne pozycje	30 141	32 709	32 025	39 011	32 250	33 227
	Razem	541 296	558 406	577 847	592 876	590 199	572 125

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji bilansowych i pozabilansowych na dzień 31.12.2019 r. przedstawia Tabela 13.

Tabela 13

(dane w tys. zł)

AKTYWA	A'vista	1 do 7 dni	do 1 m-ca	1 - 3 m-cy	3 - 6 m-cy	6 - 12 m-cy	1 rok - 3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	pow. 10 lat	pow. 20 lat	Razem
kasa	4 840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 840
należności od instytucji finansowych	1 118	81 529	45 749	-	-	-	9 625	-	15 193	-	43	153 257
należności od podmiotów niefinansowych	207	155	2 743	12 914	13 715	29 881	52 715	30 326	55 979	44 559	12 778	255 971
należności od budżetów	-	-	28	56	314	1 170	5 372	757	2 133	536	21	10 386
papiery wartościowe	-	88 272	9 704	-	-	-	-	2 582	-	-	-141	100 417
akcje i udziały	1 541	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 322	3 863
inne pozycje	-	-	-	-	-	-	16 552	-	-	-	11 064	27 616
RAZEM pozycje bilansowe	7 706	169 956	58 224	12 970	14 029	31 051	84 265	33 665	73 304	45 094	26 087	556 350
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	11 209			13	862	970	2 216	1 148	1 027		19 181	36 626
RAZEM pozycje bilansowe i pozabilansowe	18 915	169 956	58 224	12 983	14 891	32 021	86 481	34 813	74 332	45 094	45 268	592 976

Tabela 14 prezentuje strukturę branżową ekspozycji według sytuacji na dzień 31.12.2019 roku.

Tabela 14

(dane w tys. zł)

	31.12.2019	Należności normalne	Należn.pod obserwacją	Należn.pon. standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	Należności razem	Zobow. pozabilan.	Należn. i pozabilans	Udział	Rezerwy
1.	A. Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	18 820				609	19 429	1 023	20 452	9,6%	607
2.	C. Przetwórstwo przemysłowe	9 079					9 079	1 725	10 804	5,0%	105
3.	D. Wytw. i zaop. w energ. elektr., gaz.	214					214	577	791	0,4%	
4.	E. Dostawa wody	221				1 859	2 080		2 080	1,0%	671
5.	F. Budownictwo	44 044	51	200	1 173	1 066	46 534	15 815	62 349	29,1%	366
6.	G. Handel hurtowy i detaliczny;	15 482	9			4 311	19 802	2 956	22 758	10,6%	6 830
7.	H. Transport i gosp. magazynowa	5 788					5 788	891	6 679	3,1%	
8.	I. Dział. zw. z zakwater. i usł. gastron.	12 590	4 362		420		17 372	82	17 454	8,2%	1
9.	J. Informacja i komunikacja	1 879					1 879	298	2 177	1,0%	
10.	K. Dział. finansowa i ubezpiecz.	597					597		597	0,3%	
11.	L. Dział. związ. z obsł. rynku nieruch.	16 545				2 562	19 107	3 483	22 590	10,6%	1 163
12.	M. Dział. profesjon. naukowa i tech.	3 615			2 172		5 787	381	6 168	2,9%	3
13.	N. Dział. w zakr. usł. i admin. i wspier.	3 002					3 002	6	3 008	1,4%	
14.	O. Admin. publiczna i obrona narod.	7 898					7 898	1 500	9 398	4,4%	
15.	P. Edukacja	2 828					2 828	78	2 906	1,4%	
16.	Q. Opieka zdrowotna i pomoc społ.	8 783		4 094			12 877	116	12 993	6,1%	1
17.	R. Dział. zw. z kulturą, rozr. i rekreacją	3 096					3 096	500	3 596	1,7%	
18.	S. Pozostała działalność usługowa	7 012	191				7 203	39	7 242	3,4%	
	Branże	161 493	4 613	4 294	3 765	10 407	184 572	29 470	214 042	100,0%	9 747
15.	osoby prywatne	87 196	1 735			3 004	91 935	4 460	96 395	-	1 695
	Branże + osoby prywatne	248 689	6 348	4 294	3 765	13 411	276 507	33 930	310 437	-	11 442

Największe zaangażowanie występuje w branży budownictwo, działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości oraz handel hurtowy i detaliczny, które łącznie stanowią 50,3 proc. wartości ekspozycji kredytowych według branż.

8. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlegał jakiegokolwiek formie ustaleń, mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie mógł zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania). Wartość bilansową aktywów w podziale na kategorie ekspozycji obciążone i wolne od obciążeń prezentuje Tabela 15.

Tabela 15

(dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	Aktywa obciążone	Aktywa nieobciążone
Aktywa obciążone		
Kredyty na żądanie	0,00	27 458
Instrumenty udziałowe	0,00	6 437
Dłużne papiery wartościowe	0,00	97 966
w tym: obligacje zabezpieczone	0,00	0
w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	0,00	0
w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rząd. i samorząd.	0,00	7 919
w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	0,00	9 757
w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00	0
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	0,00	392 156
w tym: kredyty hipoteczne	0,00	241 570
Inne aktywa	0,00	32 333
Aktywa instytucji sprawozdającej	0,00	556 350

9. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako ryzyko kursu walutowego i powstaje na skutek wpływu zmian kursowych na poszczególne pozycje bilansowe Banku.

W przypadku ryzyka walutowego działania Banku mają na celu zminimalizowanie ryzyka niekorzystnej zmiany wyniku finansowego Banku, powstałego na skutek zmiany rynkowych kursów wymiany walut.

W zakresie ryzyka walutowego Bank dokonuje wyliczenia, monitorowania i limitowania poszczególnych pozycji walutowych:

- pozycja walutowa całkowita (LPC) – limit pozycji walutowej całkowitej,
- pozycja walutowa (pozycja netto) – limit pozycji netto, limit pozycji nocnej (LN),
- wysokość max. potencjalnej straty możliwej do poniesienia na pozycjach walutowych VaR – limit LVaR,

Podstawowym celem Banku jest utrzymanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2,0% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

W 2019 roku Bank nie był zobligowany do tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Maksymalna całkowita pozycja walutowa wyniosła 277 tys. zł i stanowiła 0,80 proc. funduszy własnych.

Bank w 2019 roku wypracował wynik na działalności walutowej na poziomie 196 tys. zł.

Bank w zakresie ryzyka walutowego prowadzi działalność depozytową. Na dzień 31.12.2019 roku depozyty walutowe stanowiły 2,4 proc. bazy depozytowej Banku.

10. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia

Ryzyko operacyjne jest to ryzyko straty wynikające z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, natomiast wyłącza się ryzyko reputacji i strategiczne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczenie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania. Cel jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym, które obejmuje:

- bieżące prowadzenie i analizowanie rejestru zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- opracowywanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania ryzyka operacyjnego,
- zarządzanie kadrami,
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego,
- zdefiniowanie tolerancji / apetytu Banku na ryzyko operacyjne.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych w celu rozpoznania profilu oraz monitorowania poziomu ryzyka.

W 2019 roku w bazie ryzyka operacyjnego odnotowano straty rzeczywiste na łączną kwotę 82 tys. zł. Wskaźnik BIA nie został przekroczony, w związku z tym nie było potrzeby tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Tolerancja/apetyt na ryzyko na akceptowalny poziom pokrycia straty rzeczywistej wynosząca 40% wskaźnika BIA na koniec analizowanego okresu był zrealizowany w 7,34 proc.

W 2019 roku nie wystąpiły zdarzenia operacyjne o wysokiej częstotliwości i dotkliwości wymagające podjęcia niezwłocznych dodatkowych środków ochrony tzw. działań mitygujących.

11. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia

Na dzień 31.12.2019 roku Bank posiadał aktywa finansowe (instrumenty kapitałowe) dostępne do sprzedaży na łączną kwotę 17.676 tys. zł, oraz akcje i udziały w innych jednostkach na łączną kwotę 3 920 tys. zł. Szczegółowe informacje prezentuje Tabela 16 i 17.

Tabela 16

(dane w tys. zł)

Aktywa finansowe	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	8 000	7 919
Obligacje BPS S.A.	2 000	2 027
Obligacje PKO BH	7 704	7 730
Razem	17 704	17 676

Tabela 17

(dane w tys. zł)

Nazwa	Posiadane udziały / akcje	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Wartość dywidend
BPS S.A	akcje	1 523	3 767	-
SSOZ BPS	udziały	5	5	-
Centrum Finansowe BPS S.A.	akcje	18	30	-
SBM Wardom Warszawa	udziały	10	10	-
PartNet Sp. z o.o.	akcje	108	108	13
Razem		1 664	3 920	13

MBS w Łomiankach posiada również udziały w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ o wartości nominalnej 10 zł.

Na dzień 31.12.2019 roku Bank jako pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe wykazywał certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa na łączną kwotę 2 517 tys. zł (Tabela 18).

Tabela 18

(dane w tys. zł)

Nazwa		Wartość nominalna	Wartość bilansowa
BPS 4 Nies. Sekurytyzacyjny FIZ	certyfikaty inwestycyjne	183	118
BPS Rynku Nieruchomości FIZAN	certyfikaty inwestycyjne	1 818	2 018
FIZ Agro Ziemiński	jednostki uczestnictwa	302	381
Razem		2 303	2 517

12. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej – art. 448 Rozporządzenia

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko stopy procentowej, w zakresie niżej wyodrębnionych jego kategorii:

- *ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania* – odnoszącego się przede wszystkim do portfela bankowego i wyrażającego się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- *ryzyka bazowego* – będącego konsekwencją niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,

- *ryzyka opcji klienta* – wynikającego z wpisanych w produkty bankowe opcji klienta, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych; instrumenty zawierające opcje klienta są na ogół najbardziej typowe dla działalności bankowej usytuowanej w portfelu bankowym i obejmują kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem części lub całości kredytu oraz różnego typu depozyty, pozwalające deponentom wycofać środki w dowolnym momencie; opcje klienta są na ogół realizowane, gdy stanowi to korzyść dla ich posiadacza, a nie jest korzystne dla sprzedającego opcje,

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w Banku m.in. poprzez system limitów.

Monitorowanie oraz raportowanie limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej realizowane jest przez Zespół Ryzyk i Analiz, który przedkłada stosowny raport w okresach miesięcznych – Zarządowi Banku, kwartalnie – Radzie Nadzorczej.

Wysokość limitów jest systematycznie weryfikowana i zatwierdzana na poziomie dostosowanym do akceptowalnego poziomu ryzyka.

W 2019 roku ryzyko stopy procentowej utrzymywało się na bezpiecznym poziomie.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych obejmujące szokową zmianę wzrost / spadek stóp procentowych o 200 pb. na wynik odsetkowy, które na 31.12.2019 roku osiągnęły poziom:

- dla wzrostu stóp procentowych (+) 2.784,7 tys. zł,
- dla spadku stóp procentowych (-) 4.821,4 tys. zł.

Relacja niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego (stress test) do funduszy własnych Banku z dnia analizy wyniosła 14,2 proc.

W ramach analiz ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej przeprowadzana jest analiza wpływu nieoczekiwanej zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału - scenariusz przesunięcia krzywej dochodowości o 200 pb. W ramach testu warunków skrajnych, zgodnie z wymogami nadzorczymi, wartość wskaźnika nie może przekroczyć 20% kapitałów własnych. Na 31.12.2019 rok potencjalny spadek wartości ekonomicznej kapitału wynosił 6,27 proc.

13. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia

„Polityka wynagrodzeń Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach” określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Podlega ona zatwierdzeniu i weryfikacji przez Radę Nadzorczą Banku. Jej realizacja podlega raz w roku ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz ujawnieniu.

Do pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku zalicza się czterech Członków Zarządu. Oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.

Bank w zakresie Polityki wynagrodzeń zrealizował postanowienia rozdziału 3 Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w Bankach. Powyższe odnosi się w szczególności do opracowania oraz wdrożenia wspomnianej polityki przez Zarząd Banku. Przedmiotowa Polityka została uchwalona przez Zarząd oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.

Obowiązująca w Banku Polityka wynagrodzeń zawiera w swojej treści następujące zasady:

- ocenę wyników osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, z uwzględnieniem kryteriów finansowych i niefinansowych;
- dokonywanie oceny wyników za co najmniej trzy lata;
- ustalenie stałych składników wynagrodzenia na poziomie umożliwiającym prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia;
- wysokość zmiennych składników wynagrodzeń;
- warunki wykluczające przyznanie i wypłatę wynagrodzenia zmiennego.

W treści „Polityki wynagrodzeń” zawarto zapisy wskazujące na stanowiska, w przypadku których zajmujący je pracownicy wynagradzani są za osiągnięcie celów, a ich wynagrodzenie nie może być uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Przyznane zmienne składniki wynagrodzeń wypłacane są w formie pieniężnej bez odroczenia w czasie. Łączna kwota wynagrodzenia zmiennego wraz z narzutami przyznanego pracownikom objętym Polityką nie może przekraczać 15% wyniku finansowego netto.

Zasady oceny efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku zostały określone w Polityce wynagrodzeń Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach, która obejmuje kryteria finansowe i niefinansowe podlegające ocenie. Zgodnie z określoną w §29 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 6 marca 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 637) zasadą proporcjonalności, z uwagi na charakter, skalę działania oraz strukturę organizacyjną Banku tylko Członkowie Zarządu Banku spełniają kryteria objęcia Polityką wynagrodzeń Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach.

Odnosnie kryteriów finansowych należy stwierdzić, że stopień wykonania poszczególnych pozycji wymienionych w §1 ust. 4 pkt. 1 Załącznika nr 3 do Polityki wynagrodzeń w 2019 roku został zrealizowany na poziomie co najmniej 90 %. W zakresie sumy bilansowej w 107%, a w zakresie zysku netto w 124,2% . Ponadto nie zostały przekroczone wskaźniki ostrzegawcze z Grupowego Planu Naprawy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dotyczące kosztu ryzyka, kosztu kapitału, ryzyka płynności wymienione w §1 w ust. 4 pkt. 2. Kryteria dotyczące kosztu ryzyka, kosztu kapitału oraz ryzyka płynności uwzględniono w ocenie nadanej za 2019 rok przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Na koniec 2019 rok Bank otrzymał ocenę globalną B w pięciostopniowej skali, gdzie ocena A jest oceną najwyższą.

14. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Bank wylicza wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie z art. 429 i art. 430 Rozporządzenia. Wskaźnik stanowiący relację pomiędzy kapitałem Tier 1, a wartością ekspozycji bilansowych i pozabilansowych ma na celu ograniczenie nieadekwatnego w relacji do posiadanej bazy kapitałowej zadłużenia się banków. Tabela 19 prezentuje wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019 roku.

Tabela 19 (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2019 definicja przejściowa	31.12.2019 definicja w pełni wprowadzona
Wielkość funduszy własnych (Tier I)	32 287	30 045
Aktywa	556 269	556 269
Pozycje pozabilansowe	13 665	13 665
Wskaźnik dźwigni - limit min. 4,70%	5,67%	5,27%

15. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia

Jednym z elementów polityki kredytowej Banku jest uzyskiwanie zabezpieczeń kredytów o odpowiedniej jakości i wartości.

Przy zawieraniu transakcji kredytowych Bank dąży do przyjmowania zabezpieczeń, których wartość w warunkach wymuszonej sprzedaży będzie maksymalnie zabezpieczać interes Banku.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.

Bank preferuje zabezpieczenia, które pozwalają na:

- skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
- pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
- przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym przy wyliczaniu wymogów kapitałowych.

Rodzaj zabezpieczenia należy dostosować do stopnia ryzyka wynikającego z oceny zdolności kredytowej klienta Banku. Wymagana wartość zabezpieczeń rzeczowych, w szczególności do kredytów inwestycyjnych średnio i długo terminowych, powinna być odpowiednio wyższa.

Szczególną uwagę Bank poświęca ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie, w przypadku których analizuje się ryzyko nie tylko dłużnika, ale również ryzyko związane z nieruchomością stanowiącą zabezpieczenie. Portfel kredytów zabezpieczonych hipotecznie podlega bieżącemu monitorowaniu, a raporty z zarządzania tym portfelem omawiane są na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Ekspozycje zabezpieczone w formie hipoteki na nieruchomości mieszkalnej po spełnieniu odpowiednich warunków mają przypisany preferencyjny charakter wag ryzyka kredytowego. Stosowane przez Bank prawne formy zabezpieczenia wierzytelności spełniają wymogi prawa powszechnie obowiązującego.

Regulamin prawnych form zabezpieczeń wierzytelności bankowych Banku, określa rodzaje zabezpieczeń. Zgodnie z regulaminem rozróżnia się następujące formy zabezpieczenia kredytów:

- 1) poręczenie według prawa cywilnego (osób fizycznych i prawnych),
- 2) weksel własny in blanco, poręczenie wekslowe (awal),
- 3) gwarancja bankowa,
- 4) przelew (cesja) wierzytelności (praw),
- 5) przystąpienie do długu,
- 6) blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- 7) przelew środków na rachunek Banku (kaucja),
- 8) rejestrowy zastaw sądowy, zastaw finansowy,
- 9) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 10) przewłaszczenie na zabezpieczenie z zastrzeżeniem warunku,
- 11) hipoteka umowna,
- 12) inne zabezpieczenia akceptowane przez Bank (w tym: poręczenie BGK w ramach portfelowej linii poręczeń, gwarancja de minimis w ramach linii portfelowej).

Bank stosuje do ograniczania ryzyka kredytowego techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale 4 Rozporządzenia.

Bank stosuje wyłącznie następujące instrumenty ograniczające ryzyko kredytowe:

- w zakresie ochrony kredytowej rzeczywistej:
 - a) zdeponowane w Banku środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne (art. 197 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia UE),
 - b) zdeponowane w banku będącym stroną trzecią środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne, na rachunku nie mającym charakteru powierniczego rachunku zastrzeżonego i objęte cesją na rzecz Banku kredytującego, denominowane w walucie ekspozycji (art. 200 Rozporządzenia UE),
które na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 153 tys. zł, tj. środki przeniesione na rachunek Banku (kaucja)
- w zakresie ochrony nierzeczywistej – gwarancje spełniające wymogi art. 213 Rozporządzenia UE, wystawione przez:
 - a) rządy i banki centralne,
 - b) podmioty sektora publicznego, gdy ekspozycje wobec których są traktowane jak ekspozycje wobec banków lub rządów centralnych,
 - c) samorządy regionalne lub władze lokalne,
 - d) instytucje i instytucje finansowe, których ekspozycje traktuje się jak ekspozycje wobec instytucji zgodnie z art. 119 ust.5 Rozporządzenia UE.

które na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 2 660 tys. zł, tj. gwarancje BGK.

Bank stosuje metodę uproszczoną ujmowania zabezpieczeń stanowiących uznane zabezpieczenia ograniczające ryzyko kredytowe.

16. Ryzyko płynności - Rekomendacja 18, Rekomendacji P

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Ryzyko płynności związane jest z brakiem możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków, a w konsekwencji z poniesieniem dodatkowych kosztów, związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedażą aktywów na niekorzystnych warunkach.

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Celem Banku obok maksymalizacji zysku jest zapobieganie sytuacjom kryzysowym, między innymi wynikającym z utraty płynności. Bank powinien zapewnić sobie możliwość regulowania zobowiązań płatniczych, wypłaty środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania innych zobowiązań jedynie częściowo wykorzystanych przez klientów.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

Na płynność wpływa szereg czynników takich jak:

- specjalizacja Banku na rynku,
- jakość aktywów,
- struktura pasywów i aktywów w/g okresów umownych, co pozwala szacować jakim wahaniom w przyszłości będą podlegały współczynniki płynności w poszczególnych okresach wymagalności, zapadalności,
- wielkość płynnych środków własnych,
- zaufanie do Banku wśród klientów i innych banków (renoma),
- dostępność środków na rynku międzybankowym,
- chwiejność bazy depozytowej.

Podstawowym źródłem finansowania działalności kredytowej Banku jest osad na środkach pozyskanych. Osad oznacza najbardziej stabilną część zdeponowanych środków klientów, która z wysokim prawdopodobieństwem przez dłuższy czas nie będzie wypłacona. Najbardziej stabilne są środki zdeponowane przez osoby fizyczne.

Poziom zgromadzonych w Banku środków sektora niefinansowego i budżetowego prezentuje Tabela 20.

Tabela 20

(dane w tys. zł)

Baza depozytowa dane w tys. zł.	31.12.2018	struktura	31.12.2019	struktura	2019/2018
depozyty osób fizycznych	292 424	62,8%	323 187	63,8%	110,5%
- bieżące	79 084	17,0%	89 276	17,6%	112,9%
- terminowe	213 340	45,8%	233 911	46,2%	109,6%
depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych	122 152	26,2%	139 593	27,5%	114,3%
- bieżące	96 509	20,7%	113 063	22,3%	117,2%
- terminowe	25 643	5,5%	26 530	5,2%	103,5%
depozyty budżetu	51 409	11,0%	44 054	8,7%	85,7%
- bieżące	48 971	10,5%	41 240	8,1%	84,2%
- terminowe	2 438	0,5%	2 814	0,6%	-
Baza depozytowa	465 985	100,0%	506 834	100,0%	108,8%
- depozyty bieżące	224 564	48,2%	243 579	48,1%	108,5%
- depozyty terminowe	241 421	51,8%	263 255	51,9%	109,0%

Bank w sytuacji ewentualnego zbliżającego się zagrożenia płynności ma możliwość skorzystania ze środków z depozytu obowiązkowego utrzymywanego w Spółdzielni Systemu Ochrony BPS oraz z linii kredytowych w Banku Zrzeszającym.

Ocena ryzyka płynności dokonywana jest przez:

- Komórkę Zarządzającą, która w zakresie utrzymania płynności śróddziennej, na bieżąco analizuje wpływy i wypływy na rachunku Banku. Dwa razy dziennie ustalany jest poziom nadwyżki środków zapewniających utrzymanie płynności Banku,
- Komórkę Monitorującą w zakresie informacji zarządczej dziennej i miesięcznej, która obejmuje:
 - 1) nadzorcze miary płynności, LCR,
 - 2) analizę nadwyżki płynności,
 - 3) lukę płynności,
 - 4) koncentrację depozytów wg typu deponenta i stabilności środków,
 - 5) analizę koncentracji depozytów,
 - 6) zrywalność i wcześniejsze spłaty kredytów,
 - 7) ocenę wskaźnikową: wskaźniki określające tolerancję na ryzyko, wskaźniki wczesnego ostrzegania, wewnętrzne wskaźniki pomiaru płynności,
 - 8) strukturę należności i zobowiązań Banku,
 - 9) analizę przepływu środków pieniężnych,
 - 10) scenariusze sytuacji kryzysowej,
 - 11) analizę udzielonych zobowiązań pozabilansowych,
 - 12) testy warunków skrajnych i odwróconych,
 - 13) plany awaryjne.

Zgodnie z Uchwałą 386/2008 KNF i art. 94 ust.2 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym Bank dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności w zakresie norm długoterminowych (M3 i M4) na każdy dzień sprawozdawczy. W 2019 roku nadzorcze miary płynności były dotrzymane, a na dzień 31.12.2019 roku obowiązkowe wskaźniki płynności kształtowały się następująco:

M3 współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi – 1,26 (wartość minimalna 1,00)

M4 współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi – 1,74 (wartość minimalna 1,00).

Zgodnie z Rozporządzeniem, Bank ma obowiązek utrzymywać minimalny poziom płynności krótkoterminowej (LCR). Obowiązek dotyczy utrzymywania przez Bank aktywów płynnych, których łączna wartość pokrywa odpływy płynności pomniejszone o przyptywy płynności w warunkach skrajnych, w okresie 30 dni.

Na 31.12.2019 roku wskaźnik pokrycia płynności (LCR) w Banku wynosił 2,06.

17. Wymogi informacyjne zgodnie z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe

Bank w ramach informacji podlegającej ujawnianiu zgodnie z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe publikuje informacje dotyczące:

- systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem,
- informacji o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Prawa bankowego ,
- polityki wynagrodzeń,
- systemu kontroli wewnętrznej.

Bank posiada system kontroli wewnętrznej dostosowany do struktury organizacyjnej, który obejmuje jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na funkcję kontroli składają się:

- mechanizmy kontrolne,
- niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony):

- Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację lub testowanie.
- Na drugi poziom składa się głównie:
 - zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego komórkach organizacyjnych,
 - działalność Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności.

Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja lub testowanie pozioma na drugim poziomie).

- Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego, sprawowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

* * *

Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową
Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach
zapewniają zrównoważony i bezpieczny rozwój Banku.

Sporządził: Zespół Ryzyk i Analiz
Zapiniował: Komitet Zarządzania Ryzykami

Oświadczenie Zarządu Banku – art. 435.1.e Rozporządzenia

Zarząd Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach oświadcza, że opisane w raporcie:

**Informacje podlegające ujawnieniu
o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów
kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji
podlegających obowiązkowym ujawnieniom
wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.**

ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem są adekwatne i dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

Zarząd Banku

Halina Choroś	-	Prezes Zarządu
Marek Kałuski	-	Wiceprezes Zarządu
Artur Sosnowski	-	Wiceprezes Zarządu
Anna Socha	-	Wiceprezes Zarządu

Łomianki, 25 czerwiec 2020 r.